

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026
za 2023 r.**

Elk, luty 2024 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr LVII/414/2022 Rady Gminy Ełk z dnia 29 kwietnia 2022 r. planowany jest do realizacji w latach 2022 – 2026.

Monitorowaniem realizacji *Gminnego Programu* oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Koordynator *Gminnego Programu* - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu, Koordynator raz w roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji *Gminnego Programu* i działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Opracowanie i realizacja *Programu* ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, wychowawcy, kuratorzy, terapeuci, socjoterapeuci, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
6. Społeczeństwo.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Komenda Powiatowa Policji w Ełku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ełk,
- Placówki oświatowe;
- Służba zdrowia;
- Sąd Rejonowy w Ełku;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- Inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Niniejsze opracowanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących *Program* oraz działających w Zespole Interdyscyplinarnym, które dzięki podejmowanym inicjatywom realizują działania, wynikające z *Gminnego Programu* i mają na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Systematyczna ewaluacja *Programu* stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie, wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących *Program*.

I. Cel główny w ramach Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie celu głównego: przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Ełk i zapewnienie ochrony jej ofiarom.

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
4. Umożliwienie podnoszenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie lub osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

Cele szczegółowe były realizowane m.in. przez:

1. Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec problemu przemocy w rodzinie,
2. Wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. Edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

W 2023 roku, z myślą o mieszkańcach gminy Ełk wiele instytucji i organizacji podejmowało szereg inicjatyw i działań zwiększających świadomość mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz kontynuowano wprowadzanie licznych działań mających na celu przeciwdziałanie występowaniu przemocy. I tak:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku:

- udział w szkoleniu: „Przeciwdziałanie przemocy domowej po nowelizacji ustawy, procedura Niebieskie Karty i pozostałe zmiany w działaniach antyprzemocowych” (1 osoba);

- udział w szkoleniu: „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych” (2 osoby);
- udział w szkoleniu: „Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy – ustawa z dnia 9 marca 2023 r.” (1 osoba);
- udział w szkoleniu: „Praca z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie – jak rozmawiać, tworzyć system wsparcia dla dzieci i młodzieży” (1 osoba);
- udział w konferencji „Najważniejsze są emocje” (4 osoby);
- udział w szkoleniu: „Zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” (4 osoby);
- udział w spotkaniu: „Antykonferencja dla Pomagających” (3 osoby);
- udział w szkoleniu: „Procedura odbierania dzieci małoletnich z rodzin zgodnie z decyzjami Sądu po nowelizacji 2023” (1 osoba);
- udział w szkoleniu: „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wykładnie i stosowanie prawa przez członków ZI” (1 osoba);
- udział w szkoleniu: „Proces efektywnej komunikacji” (15 osób);
- udział w szkoleniu: „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja, wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grup diagnostyczno – pomocowych” (8 osoba);
- udział w szkoleniu: „Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem” (2 osoby);
- udział w konferencji: „Dobra relacja i komunikacja jako podstawy przeciwdziałania uzależnieniom” (7 osób);
- udział w szkoleniu: „Etapy pracy z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc” (2 osoby);
- udział w konferencji podsumowującej „Pomarańczowa Wstążka” i „Białą Wstążka” (2 osoby);
- prowadzenie dyżurów psychologa (1 raz w tygodniu po 3 godziny, liczba porad: 121);
- organizacja Kampanii „Białą Wstążka” – spotkania z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Ełk oraz dzielnicowymi z rejonu Gminy Ełk w miejscowości Straduny oraz Regiel;
- wsparcie Asystenta Rodziny w 3 rodzinach objętych procedurą Niebieskie Karty;
- rozpowszechniał informację o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc: plakaty (1 szt.) i broszury (30 szt.).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku:

- do Komisji wpłynęło 30 wniosków o przymusowe leczenie od alkoholu, z czego 4 wnioski były w rodzinach, które zostały objęte procedurą Niebieskie Karty,
- udział w szkoleniu: „Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego – jak je realizować efektywnie z wykorzystywaniem procedur prawnych oraz metody dialogu motywacyjnego”.

Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej/ Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Elckiej:

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Elckiej – przebywało 0 osób.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowej Wsi Elckiej:

- udzielał porad (pedagog 17 porady/ 17osób, mediacje rówieśnicze – przemoc rówieśnicza w klasie, hejt w internecie 20 porad/20 osób),
- realizował kampanię „Każdy inny – wszyscy równi” (422 uczestników),
- zorganizował pogadanki o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym: „Bezpieczna droga”, „Bezpieczne ferie”, „Przemoc rówieśnicza” (9 spotkań/ 422 osoby),
- zorganizował zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla rodziców:
 - „Co mnie uskrzydla? – Jak dbać o zdrowie psychiczne?” (1 spotkanie/77 osób),
 - „Jak zapobiec przemocy rówieśniczej?” (1 spotkanie/50 osób),
- zorganizował zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla dzieci i młodzieży:
 - „Co mnie uskrzydla? – Jak dbać o zdrowie psychiczne?” (1 spotkanie/125 osób),
- zorganizował zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla pracowników,
 - „Komunikacja z rodzicami” (1 spotkanie/37 uczestników),
- zorganizował zajęcia o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym:
 - spektakle profilaktyczne: „Dziki zachód” skierowane dla uczniów klas I – IV oraz „Dwa bieguny” dla uczniów klas V –VIII (2 spotkania/322 osoby),
- rozpowszechniał informację o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc: ulotki (95 szt. – „Przemoc boli”), plakaty (2 szt.) i ogłoszenia (3szt.),
- uczestniczył w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych.

Szkoła Podstawowa w Rękusach:

- udzielała porad (psycholog 20 porad/10 osób, pedagog 50 porad/25 osób, socjoterapeuta 10 porad/5 osób),
- zorganizowała kampanie:
 - „Dzień miodu” (80 uczestników),
 - „Warsztaty dla rodziców” (80 uczestników),
 - Dzień integracji (120 osób),
 - Dni otwarte (50 osób),
 - Dzień równości (120 uczestników),
- uczestniczyła w kampaniach:
 - Międzynarodowy Projekt „Młodzi programiści” odbywający się w Rumunii (20 osób),
 - „Dzieci Kapitana Nemo” (70 osób),
 - Debata o ocenianiu (2 osoby),

- Zorganizowała imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym: 4 pogadanki, w której wzięło udział 320 osób, 1 festyn (80 osób), 3 apele (270 osób),
- zorganizowała zajęcia profilaktyczne i edukacyjno - informacyjne dla:
 - rodziców – „Dziecko kontra rodzic” (2 zajęcia/135 uczestników), „Stop przemocy” (1 spotkanie/56 osób),
 - dzieci i młodzieży – „Emocje, stres, przemoc” (3 zajęcia/240 uczestników), „Stop przemocy” (1 spotkanie/90 osób),
 - pracowników – „Przemoc rówieśnicza w szkole” (3 zajęcia/ 75 uczestników), „Stop przemocy” (1 spotkanie/26 osób),
- rozpowszechniała informacje o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc: plakaty (2 szt.), broszury (1 szt.), ulotki (1 szt.), ogłoszenia (2 szt.), skierowanie do specjalistów (11).

Szkoła Podstawowa w Stradunach:

- udzielała porad (pedagog 10 porad/ 20 osób, psycholog 7 porad/2 osoby),
- uczestniczyła w kampaniach i konferencjach: „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (142 uczestników),
- zorganizowała imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym dla całej społeczności uczniowskiej:
 - „HIV i AIDS to także Twój problem”,
 - „Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu”,
 - „Obchody Dnia Zdrowia i Światowego Dnia bez papierosa”,
 - akcja „Bezpieczna droga do szkoły”,
 - apel profilaktyczny „Stop agresji”,
 - warsztaty „Profilaktyka uzależnień”,
 - Obchody Tygodnia Dobrych Uczynków.
- Szkolenia i warsztaty przy udziale funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ełku
 - Dla rodziców:
 - ✓ „Zagrożenia cyberprzestrzeni, uzależnienia od środków psychoaktywnych, środki zaradcze w przypadku hejtu i agresji” (1 spotkanie/ 80 osób),
 - Dla pracowników:
 - ✓ „Zagrożenia cyberprzestrzeni, uzależnienia od środków psychoaktywnych, środki zaradcze w przypadku hejtu i agresji” (1 spotkanie/ 20 osób),
- zorganizowała zajęcia profilaktyczne i edukacyjno – informacyjne dla dzieci i młodzieży (cała społeczność uczniowska):
 - „Bezpieczne ferie zimowe” (1 spotkanie),
 - „Bezpieczne wakacje” (1 spotkanie),
 - Zajęcia profilaktyczno – wychowawcze wynikające z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego (zgodnie z harmonogramem),
- rozpowszechniała informację o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc: broszury, ulotki, plakaty i ogłoszenia – według potrzeb.

Szkoła Podstawowa w Woszczelach:

- udzielała porad (pedagog – 42 porady/20 osób, psycholog – 20 porad/12 osób),
- zorganizowała kampanie:
 - Dzień Bezpiecznego Internetu” (wszyscy uczniowie),
 - „Ja nie widzę Ciebie, Ty zobacz mnie” (wszyscy uczniowie),
- zorganizowała imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym dla całej społeczności szkolnej:
 - festyny (3):
 - „Festyn Rodziny”,
 - "Dzień Ziemiaka”,
 - Mistrzostwa Gminy Ełk w biegach przełajowych,
 - apele (11):
 - „Dzień Babci i Dziadka”,
 - apele z okazji świąt państwowych,
 - szkolne Jasełka,
 - Dzień Edukacji Narodowej,
 - apel z okazji podsumowania kampanii „Ja nie widzę Ciebie, Ty zobacz mnie”
 - pasowanie na czytelnika,
 - pasowanie na pierwszoklasistę,
 - pasowanie na przedszkolaka,
 - rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
 - happeningi (8)
 - „Sprzątanie Świata”,
 - „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”,
 - „Narodowe Czytanie”,
 - „Światowy Dzień Jabłka”,
 - „Nakręć się na pomaganie” (zbiórka nakrętek na cel charytatywny),
 - „Dzień Pluszowego Misia”,
 - Mikołajki szkolne,
 - odbyła się jedna konferencja,
- organizowała szkolenia dla pracowników:
- „Wsparcie ucznia zdolnego” (1 spotkanie/20 osób)
- zorganizowała zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne:
 - dla rodziców:
 - spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Ełku – niebezpieczne zachowania dzieci i młodzieży, reagowanie na problemy dzieci (1 spotkanie/ 50 osób),
 - dla dzieci i młodzieży:
 - spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Ełku – przestępczość wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane czyny (1 spotkanie/wszyscy uczniowie),

- Europejski Dzień Języków (1 spotkanie/uczniowie klas I-III oraz przedszkola i klasy 0),
 - Spotkanie z ratownikiem medycznym (1 spotkanie/wszyscy uczniowie),
 - Spotkanie koła młodych odkrywców „Być jak Ignacy” (9 spotkań/15 osób),
 - Szkolny Klub Sportowy (50 treningów/ 12 osób),
- rozpowszechniała plakaty o tematyce praw dziecka, poszukiwaniu pomocy, wsparcia rodziców i uczniów (wywieszane na tablicy pedagoga szkolnego),
- sugerowano rodzicom udanie się z dziećmi do psychologów spoza szkoły, a także skorzystanie z pomocy psychiatry.

Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich:

- udzielała porad (pedagog – 30 porady/6 osób, psycholog – 5 porad/2 osoby),
- realizowała kampanię „Pomarańczowa Wstążka” (100 osób),
- realizowała kampanię „Biała Wstążka” (100 osób),
- realizowała kampanię „Dzień Uśmiechu” (100 osób),
- realizowała kampanię „Dzień Świadomości Autyzmu” (100 osób),
- zorganizowała zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla dzieci i młodzieży „Strażnicy Uśmiechu” (15 spotkań z pedagogiem/30 osób),
- zorganizowała imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym: festyn (2/160 osób), apele (3), pogadanki (6),
- rozpowszechniała informację o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc: plakaty (4 szt.), broszury (6 szt.) i ogłoszenia (5 szt.), skierowanie do specjalisty (1).

Szkoła Podstawowa w Chelchach:

- udzielała porad (psycholog 3 porady/3 osoby, pedagog 5 porady/5 osób, pracownik socjalny/asystent rodziny (2 porady/5 osób),
- uczestniczyła w kampaniach:
 - „Zachowaj trzeźwy umysł” (cała społeczność uczniowska”),
 - „Smart to znaczy mądrze” (cała społeczność uczniowska),
- zorganizowała spektakl profilaktyczny:
 - „Przesłuchanie” (społeczność uczniowska),
- zorganizowano zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla całej społeczności uczniowskiej:
 - „Zagrożenia w sieci. Chroń swoją prywatność”,
 - „Inwestuję w zdrowie bez używek”,
 - „Pozytywne skutki nie używania substancji szkodliwych”,
 - „Narkotyki i dopalacze nie ulecą stresu. Objawy stresu”,
- zorganizowano zajęcia profilaktyczne z udziałem przedstawicieli policji:
 - „Bezpieczne ferie”,
 - Odpowiedzialność karna osób nieletnich,

- zorganizowano imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno-informacyjnym (apele, pogadanki) dla całej społeczności uczniowskiej:
 - „Fakty o papierosach i paleniu”,
 - „Festiwal owoców i warzyw”,
 - „Bezpieczna droga do szkoły”,
 - „Bezpieczne wakacje”
- zorganizowano prezentacje o charakterze profilaktycznym:
 - „Dzieci Bezpiecznego Internetu”,
 - „Dzień Telefonu Zaufania dla Dzieci”,
 - „Dzień przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci i Nękania w Szkole”,
 - „Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją”,
- rozpowszechniano ulotki i broszury według potrzeb.

Komenda Powiatowa Policji w Elku:

- policjanci w toku wykonywanych czynności udzielali porad oraz przekazywali ulotki z zakresu przemocy w rodzinie osobom zainteresowanym,
- uczestniczyła w „Kampanii Białej Wstążki” oraz „Tygodniu Pomocy Ofiarom Przestępstw”,
- zorganizowała 4 spotkania profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne dla rodziców (ok 120 osób),
- zorganizowała 2 spotkania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych (ok. 90 uczniów),
- szkolenia dla policjantów z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (5 spotkań/20 osób),
- policjanci w toku wykonywanych czynności przekazywali ulotki z zakresu przemocy w rodzinie osobom zainteresowanym,
- uczestnictwo w szkoleniu: realizacja procedury „Niebieska Karta”,
- uczestniczyła w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grupach Diagnostyczno-Pomocowych.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Rodziny i Nietletnich Sądu Rejonowego w Elku:

- udział w konferencji organizowanej przez Zespół Interdyscyplinarny Miasta Elku podsumowującej Kampanię „Biała Wstążka” i „Pomarańczowa Wstążka” (2 osoby),
- rozpowszechniał broszury, ulotki, plakaty (brak dokładnych danych o ilości).

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego w Elku:

- udział w konferencji organizowanej przez Zespół Interdyscyplinarny Miasta Elku podsumowującej Kampanię „Biała Wstążka” i „Pomarańczowa Wstążka” (1 osoby),
- rozpowszechniał broszury, ulotki, plakaty (brak dokładnych danych o ilości).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku:

- udzielał porad telefonicznych pracownika socjalnego,
- akcja „Otwarte Drzwi w ramach kampanii „Białej Wstążki”,
- udział w konferencji podsumowującej „Pomarańczową Wstążkę” i „Białą Wstążkę” (realizator ZI Miasta Ełk),
- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych (osoby, które skierowano z całego powiatu ełckiego – 58, osoby, które przystąpiły – 38 (26 mężczyzn, 12 kobiet), osoby, które ukończyły – 23 (14 mężczyzn, 9 kobiet),
- informowanie na bieżąco osób uwikłanych w przemoc oraz specjalistów pracujących w obszarze przemocy w rodzinie w sprawach realizacji warsztatów korekcyjno – edukacyjnych.
- rozpowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc:
 - ulotki – wręczone osobom zgłaszającym się na program korekcyjno – edukacyjny,
 - ogłoszenia – umieszczone na stronie internetowej tutejszego Centrum informujące o kampanii „Biała Wstążka”, informowanie o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów.

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi m.in. przedstawiciele pomocy społecznej, policji, sądu, służby zdrowia, oświaty, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych podmiotów i organizacji został powołany Zarządzeniem Nr 538/2010 Wójta Gminy Ełk z dnia 10 lutego 2010 r. ze zm. Dnia 21 września 2023 r., w związku ze zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny Gminy Ełk (Zarządzenie Wójta Gminy Ełk Nr 139/2023). Zgodnie z Zarządzeniem w ZI jest 15 instytucji, w tym 17 członków.

W 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2023 r. procedurą Niebieska Karta zostało objętych 35 rodzin, zaś grupy diagnostyczno – pomocowe pracowały nad 43 sprawami procedur Niebieska Karta, na których zajmowano się sprawami związanymi z przemocą w rodzinie – głównie psychiczną, fizyczną i ekonomiczną (8 NK zostało wszczętych w 2022r. oraz 35 wszczętych w 2023r.). Większość procedur z 2023 r. zostało wszczętych przez przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Ełku – 30, 4 procedury NK zostały wszczęte przez przedstawicieli OPS i 1 przez przedstawiciela służby zdrowia. Ogółem odbyło się 154 posiedzenia grup diagnostyczno – pomocowych.

W spotkaniach Grup Diagnostyczno-Pomocowych średnio pracowało 2 – 5 przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów (podstawowy skład GDP pracownik socjalny i dzielnicowy), natomiast w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego brało udział średnio 17 osób.

W celu realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku kontynuował współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku. W 2023 r. do udziału w programie z terenu

gminy nie zostały skierowane osoby do w/w programów, natomiast osoby stosujące przemoc były motywowane do podjęcia programu (3 osoby zgłosiły uczestnictwo, a jedna ukończyła program korekcyjno – edukacyjny).

W 2023 r. przeprowadzono dwa badania ankietowe wśród przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego. Badanie posłużyło dokonaniu analizy jakościowej i ilościowej realizacji *Gminnego Programu* oraz pracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela 1. Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w latach 2021 – 2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin	51	29	35

Źródło: opracowanie własne GOPS.

Z powyższej tabeli wynika, że od kilku lat ilość NK utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 2. Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę NK w latach 2020–2022 przez poszczególne instytucje.

Instytucja wszczynająca	2021	2022	2023
OPS	3	2	4
PCPR	-	-	-
GKRPA	-	-	-
Policja	48	25	30
Oświata	-	2	-
Ochrona zdrowia	-	-	1

Źródło: opracowanie własne GOPS.

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2023 zwiększyła się liczba procedur Niebieska Karta w stosunku do roku 2022.

III. Finansowanie

W 2023 r. na realizację działań *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* wydatkowano ze środków własnych Gminy Ełk kwotę 40 872,74 zł.

V. Podsumowanie, uwagi, rekomendacje

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ełk, wzorem lat ubiegłych, były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach.

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wdrażano procedury i standardy działania Zespołu. Na terenie Gminy Ełk funkcjonują instytucje zapewniające wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Osobom stosującym przemoc w rodzinie zaproponowano możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Wypracowane kierunki działań podejmowane były zgodnie z harmonogramem realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026*.

Podejmowane były liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców, jak i do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia mieszkańcom gminy Ełk w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, czy przerwania przemocy.

Instytucje i podmioty starały się maksymalnie wspierać osoby i rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób najsłabszych, w tym dzieci i młodzież, osób niepełnosprawnych i starszych.

Świadomość zarówno ofiar, jak i sprawców przemocy w rodzinie, że mogą zwrócić się po pomoc i ją uzyskać jest niezwykle ważnym czynnikiem przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspólne działania mają większą szansę powodzenia.

Wnioski na dalsze lata realizacji *Gminnego Programu*:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie policją, ośrodkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Rozwijanie partnerskiej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym Miasta Ełk.
3. Podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie, a głównie szeroko pojętej edukacji rodziców/ opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy, edukację osób doświadczających przemocy.
4. Rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym. Szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań.
5. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
6. Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych.
7. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy nabytej na szkoleniach, warsztatach, konferencjach, seminariach, wizytach studyjnych, dobrych praktykach, itp.
8. Wspieranie działalności świetlic w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Udział w kampaniach promujących relacje międzyludzkie bez stosowania przemocy.

Wyjaśnienie zastosowanych skrótów:

DPS – dom pomocy społecznej

OIK – ośrodek interwencji kryzysowej

ZSS – zespół szkół samorządowych

SP – szkoła podstawowa

PCPP – powiatowe centrum pomocy psychologiczno – pedagogicznej

OPS – ośrodki pomocy społecznej

GOPS – gminny ośrodek pomocy społecznej

MOPS – miejski ośrodek pomocy społecznej

PCPR – powiatowe centrum pomocy rodzinie

PLU – poradnia leczenia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu

NZOZ – niepubliczny zakład opieki zdrowotnej

GKRPA – gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

ZI – zespół interdyscyplinarny

Sporządziła:

Ewelina Chojnowska-Sawczyn - Przewodniczący ZI

Sprawdził:

Adam Ostrowski – Kierownik GOPS Elk